

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1907/19

לפני: כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופטת י' וילנר

העותרות: 1. פלונית
2. פלונית

נגד

המשיבים: 1. פרקליט המדינה
2. המשנה לפרקליט לעניינים פליליים
3. פרקליטת מחוז מרכז
4. מדינת ישראל
5. בית המשפט המחוזי מרכז בלוד
6. פלוני

עתירה לצו על תנאי ובקשה לצו ביניים

בשם העותרות: עו"ד אהוד קעטבי

בשם המשיבים 1-4: עו"ד רותם סלמה
בשם המשיב 6: עו"ד טלי גוטליב

פסק-דין

השופט י' אלרון:

1. עניינה של העתירה שלפנינו בבקשת העותרות להורות למשיבים 1-3 להמשיך ולנהל את ההליך הפלילי נגד המשיב 6, ולהימנע מלחתום עמו על הסדר טיעון בגדרו הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, במסגרת הליך פלילי המתנהל נגדו בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (תפ"ח 17-07-20668).

לצד זאת נתבקש צו ביניים אשר יורה על עיכוב ההליך בעניינו של המשיב 6 בכל הקשור לקידום הסדר הטיעון עמו והודאתו בכתב האישום המתוקן.

2. ביום 10.7.2017 הוגש כתב אישום נגד המשיב 6, המייחס לו, בין היתר, ביצוע עבירות של אינוס במרמה לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק; תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק; ותקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק.

העבירות המתוארות בכתב האישום בוצעו, על פי הנטען, בין היתר כלפי העותרות 1-2 בעתירה דנן.

3. התיק החל להישמע במהלך חודש אפריל 2018 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. עד עתה העידו, במסגרת פרשת התביעה, שלוש מהמתלוננות, בכללן העותרות.

4. במהלך עדותן של העותרות הציע הרכב השופטים לבאי-כוח הפרקליטות מספר פעמים לשקול את תיקונו של כתב האישום כך שבמקום עבירת אינוס במרמה תיוחס למשיב 6 עבירה של קבלת דבר במרמה. זאת הן בשל קשיים ראייתיים בתיק, והן בכדי לייתר את הצורך בחקירתה הנגדית של העותרת 1, "הצפויה להיות קשה", כהגדרת בית המשפט. בהחלטתו מיום 25.12.2018, אף קבע בית המשפט המחוזי כי המלצתו זו תובא לעיונה של המשיבה 3, פרקליטת מחוז מרכז (להלן: פרקליטת המחוז).

5. בהודעתה של פרקליטת המחוז מיום 4.1.2019 נמסר כי הוחלט להמשיך בניהול התיק, על דעתה של העותרת 1 אשר ערה לקושי הצפוי בהמשך עדותה.

6. בהמשך שב בית המשפט המחוזי על המלצתו האמורה הן במהלך חקירתה הנגדית של העותרת 1 והן במהלך עדותה של מתלוננת נוספת. בית המשפט אף קבע כי המשנה לפרקליטת המחוז תתייצב לישיבה שנקבעה בתיק זה, ובמהלכה שב על המלצתו לסיים את ההליך בהסדר טיעון.

7. בסופו של דבר החליטה פרקליטת המחוז להגיע להסדר טיעון עם המשיב 6, במסגרתו יודה בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ותקיפה סתם, תוך שהצדדים יבקשו מבית המשפט להטיל עליו עונש מאסר למשך 6 שנים ומחצה. כמו כן, הוחלט כי החתימה על הסדר הטיעון תיעשה בכפוף להפקדת פיצוי למתלוננות בסך 170,000 ש"ח.

8. הסדר זה הובא לידיעתן של המתלוננות, ושתיים מהן – העותרות בעתירה דנן – התנגדו לו, וביקשו להימנע מחתימה על הסדר טיעון שאינו כולל עבירות מין.
9. במסגרת התכתבות בין העותרות לפרקליטת המחוז, נמסר להן ביום 24.2.2019 כי ההחלטה על הסדר הטיעון נתקבלה "לאחר בחינת ושקילת מכלול הנתונים, ובעיקר נוכח עמדת בית המשפט", וכך כי "משהובהרה לנו עמדת בית המשפט, ובהתחשב בסיכונים ובסיכויים בתיק זה, מצאנו כי הסדר הטיעון המוצע הינו ראוי בנסיבות העניין" (מכתבה של פרקליטת המחוז מיום 24.2.2019, אשר צורף כנספח ד2 לעתירה).
10. עוד באותו יום נמסרה למשיב 6 הודעה על כוונת הפרקליטות להגיע להסדר טיעון עימו. למחרת היום נמסרה על כך הודעה גם לבית המשפט המחוזי, ודיון בהסדר הטיעון צפוי להתקיים בפניו מחר.
11. בד בבד, ובעקבות פניית העותרות למשנה לפרקליט המדינה לעניינים פליליים, התקיימה ביום 3.3.2019 ישיבה בנושא בראשותו, בסיומה הוחלט לקיים היוועצות פנימית נוספת בטרם קבלת החלטה סופית.
- כעולה מתגובת המשיבים 1-4 לעתירה, בשלב זה לא היה ידוע למשנה לפרקליט המדינה על כך שבשלב זה כבר נמסרה למשיב 6 הודעה על כך שבכוונת הפרקליטות להגיע עמו להסדר טיעון, והלה נטה "להיעתר לבקשת העותרות ולהמשיך בניהול התיק".
12. ביום 5.3.2019 הודיעה אחת הפרקליטות המטפלות בתיק לבא-כוחן של העותרות, בשיחת טלפון ובהודעת טקסט, כי לאחר שהמשנה לפרקליט המדינה שקל את הדברים, הוחלט להמשיך ולנהל את התיק. הודעה זו נמסרה, כלשון התגובה לעתירה, "עקב תקלה שמקורה באי הבנה בין משתתפי הישיבה הפנימית שנערכה".
13. למחרת היום התקיימה היוועצות פנימית נוספת בנושא, בהשתתפות פרקליט המדינה, המשנה לפרקליט המדינה ופרקליטת המחוז, במסגרתה הוחלט כי אין מקום להתערבות בהחלטת פרקליטת המחוז להסכים להסדר טיעון. זאת, לנוכח הערותיו של בית המשפט המחוזי בנוגע לסיכויי ההרשעה בעבירה של אינוס במרמה, ובשים לב לכך שלמשיב 6 כבר נמסרה הודעה על הכוונה לחתום עמו על הסדר טיעון.

14. בהמשך לכך, ביום 7.3.2019 עודכן בא-כוח העותרות כי הוחלט לחתום עם המשיב 6 על הסדר הטיעון חרף התנגדותן, וצוין כי ההודעה השגויה שנמסרה לו יומיים קודם לכן, מקורה בטעות.

בהקשר זה צוין כי "אף שההודעה שיקפה מגמה שהסתמנה אותה עת, החלטה סופית טרם נתקבלה ולא היתה צריכה להימסר לך. אנו מתנצלים על התקלה שנפלה" (מכתבה של עו"ד מיטל בוכמן-שינדל מלשכת המשנה לפרקליט המדינה לבא-כוח העותרות מיום 7.3.2019, אשר צורף כנספח ט לעתירה).

15. מכאן העתירה שלפנינו, במסגרתה טוענות העותרות כי ההחלטה שקיבלו המשיבים 1-4 לחתום עם המשיב 6 על הסדר טיעון נעשתה בחריגה מסמכות, בחוסר סבירות, בטעות, באפליה ותוך פגיעה בכללי הצדק הטבעי.

16. לטענתן, כתב האישום המתוקן משקף פער של ממש בין העובדות הנטענות בו לבין סעיפי האישום. כן נטען כי לו ייחתם הסדר הטיעון הנדון, לא יורשע המשיב 6 בעבירות מין וממילא תישלל האפשרות להטיל עליו צו פיקוח לפי סעיף 12 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006.

העותרות הוסיפו וטענו כי אף אם הודע למשיב 6 על הכוונה לחתום עמו על הסדר טיעון, אין להחיל בעניינו את הלכת טורק (בג"ץ 492/11 טורק נ' פרקליט המדינה (27.3.2011)) אשר לפיה יש להתחשב באינטרס הציפיה של הנאשם, שכן בנסיבות העניין טרם נחתם עמו הסדר הטיעון. בה בעת, כך נטען, יש להגן על אינטרס ההסתמכות של העותרות אשר נמסר להן כי הוחלט שלא לחתום על הסדר טיעון עם המשיב 6, כמתואר לעיל.

17. המשיב 6 התנגד לסעד המבוקש בעתירה וטען כי יש לכבד את הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

18. עמדת המשיבים 1-4 היא כי דין העתירה להידחות על הסף, בהיעדר עילה להתערבותו של בית משפט זה בשיקול דעתן של רשויות התביעה. לטענתם, בהתחשב בסיכונים ובסיכויים בניהול התיק ובמכלול נסיבות העניין, לרבות בהודעה שנמסרה למשיב 6, הסדר הטיעון המוצע ראוי ואין להתערב בו.

בהקשר זה הדגישו המשיבים 1-4 את ההלכה הפסוקה בדבר התערבותו המצומצמת של בית משפט זה בשיקול דעתן של רשויות התביעה בסוגיות הקשורות להעמדה לדין וניהול ההליך הפלילי.

המשיבים 1-4 הבהירו כי אף לשיטתן אין תחולה בנסיבות העניין להלכת טורק, אך יחד עם זאת יש ליתן משקל גם לאינטרס הציפיה של המשיב 6, ולהימנע מהתערבות בהחלטת פרקליט המדינה לאשר את הסדר הטיועון עמו.

19. לאחר שעיינו בעתירה ובנספחיה, כמו גם בתגובות המשיבים, באנו לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף, בהיעדר עילה להתערב בהחלטת פרקליט המדינה לאשר את החתימה על הסדר הטיועון עם המשיב 6.

20. הלכה ידועה היא כי שיקול דעתן של רשויות התביעה בכל הקשור לניהול ההליך הפלילי הוא רחב ביותר, ובהתאמה, מתחם הביקורת השיפוטית על החלטותיהן של רשויות התביעה בעניינים אלו הוא מצומצם ביותר (בג"ץ 1943/19 עמותת "חזוה חדש" נ' היועץ המשפטי לממשלה (21.3.2019)).

הלכה זו כוחה יפה באשר לכל שלביו של ההליך הפלילי, ובין היתר ביחס להחלטה של רשויות התביעה על הגעה להסדר טיועון עם נאשם, או על תוכנו של אותו הסדר (ראו למשל: בג"ץ 5699/07 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (26.2.2008); בג"ץ 9907/17 עיזבון המנוח כבהא נ' היועץ המשפטי לממשלה (7.3.2018)).

21. המקרה שבפנינו אינו בא בגדרם של אותם מקרים חריגים וקיצוניים המצדיקים התערבות בשיקול דעתן של רשויות התביעה, ודי בכך כדי לדחות את העתירה.

22. אמנם, השתלשלות העניינים המתוארת באשר לקבלת ההחלטה לאשר את החלטת פרקליטת המחוז להגיע להסדר טיועון עם המשיב 6 מעוררת חוסר נחת.

זאת, בפרט בכל הנוגע לאי-יידוע המשנה לפרקליט המדינה בדבר ההודעה שנמסרה זה מכבר למשיב 6 אודות הכוונה להגיע עמו להסדר טיועון, וכן בנוגע לתוכן השגוי של העדכון שנמסר לבא-כוח העותרות.

ואולם, בכך בלבד אין כדי להביא לביטול החלטתו של פרקליט המדינה לאשר את החלטת פרקליטת המחוז להגיע להסדר טיועון עם המשיב 6. מתגובת המשיבים 1-4

לעתירה עולה, כי משהגיעה החלטה לפתחו של פרקליט המדינה, הובאו בפניו מכלול הנסיבות הרלוונטיות, לרבות ההודעות שנמסרו למי מהצדדים להליך. לאחר ששקל את תוכנו של הסדר הטיעון, סיכויי ההליך בבית המשפט המחוזי ועמדת העותרות, הגיע פרקליט המדינה לכלל החלטה לאשר את קיומו של הסדר הטיעון.

23. בנסיבות אלה, ולאור ההלכה הפסוקה, לא מצאנו עילה להתערבות בהחלטתו זו.

24. העתירה נדחית אפוא, וממילא מתייתרת הבקשה לצו ביניים. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

25. המזכירות תביא פסק דין זה לידיעת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתפ"ח 20668-07-17.

ניתן היום, י"ח באדר ב' התשע"ט (25.3.2019).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת